

Nobum Testa
mentum seu quattu
or euangelioru vo
lumina lingua Hunga
rica donata, Gabriele
Pannonio Pesthito
Interprete.

Új Testamentum
magyar nyelven.

Cum gratia & pri
uligeo Romane Re
giæ Maiestatis ad
quinquennium.

1536

Szent Máté apastalnak

és evangélistának életi kezdetik
revideden szent Hieronimosból

Zent Máté apastal és evangé-
lista, kit más néven Lévinek is ne-
veznek, az nyilvánvaló bűnesek
kezzül lőn apastallá. Szerze és ír a
ő evangéliomját Zsidóságba, legelő-
ször zsidó nyelv és zsidó bötüvel
azokért, kik az kernyül való meté-

lésnek törvényéből hittenek vala az evangéliomnak. Mely
szent Máté evangéliomját ki annak utána görög nyelvre for-
dította légyen, nem eléggé tudhattatik meg. De az
evangéliom, melyet zsidó nyelven írt, mastan is az
Cezáreabeli bibliotékába vagyon, mely bibliotékát
Pamfilus mártír kiváltképpen való gondviseléssel
szerze, és egyve gyűjte. Ennekem is engedte-
tett vala az Nazareusoktól ez könyv, és ha-
talmam volt rajta, hogy kiírnám be-
lőle zsidóul az evangéliomot
Szíriába, Berrea nevű
várasha.

Szent Máténak 1

Evangelomja
kezdetik.

Első kapitulum.

Jézus Krisztusnak, Dá- {Mt 1,1-16}
vidnak, Ábrahámnak fiá-
nak nemzetségéről való
könyv. Ábrahám nemzét Izsá-
kot, Izsák kegyig nemzét Já-
kobot, Jákob kegyig nemzét
Judást, és az ő atyjafiait. Jú-
dás kegyig nemzét Fárest és
záramot Támártól. Fáres ke-
gyig nemzét Esromot, Esrom
kegyig nemzét Arámot,
Arám kegyig nemzét Aminá-
dábót, Aminádáb kegyig

nemzét Naásomot, Naáson kegyig nemzét Sálmont, Sálmon
kegyig nemzét Boozt Raábtól. Boož kegyig nemzét Obetet
Rüttől. Obet kegyig nemzét Jessét, Jesse kegyig nemzét
Dávid királyt, Dávid király kegyig nemzét Salamont az
asszonytól, ki vala Uriásé. Salamon kegyig nemzét
Roboánt, Roboán kegyig nemzét Abiát, Abia kegyig nemzét
Asát, Asa kegyig nemzét Josafátot, Josafát kegyig nemzét

Szent Máté

Jorámot, Jorám kegyig nemzé Oziást, Oziás kegyig nemzé Joatámot, Joatán kegyig nemzé Akázt, Akáz kegyig nemzé Ezeziást, Ezeziás kegyig nemzé Manassest, Manasses kegyig nemzé Amont, Amon kegyig nemzé Josiást, Josiás kegyig nemzé Jekoniást, és az ő atyjafiait, az babilloniaibeli fogságban. És az babilloniai fogságnak utána, Jekoniás nemzé Salatielt, Salatiel nemzé Zorobábelt, Zorobábel kegyig nemzé Abiudot, Abiud kegyig nemzé Eliákimot, Eliákim nemzé Azort, Azor kegyig nemzé Sádokot, Sádok nemzé Ákimot, Ákim nemzé Eliudot, Eliud kegyig nemzé Eleázárt, Eleázár nemzé Mátánt, Mátán kegyig nemzé Jákobot, Jákob kegyig nemzé Józsefet Máriának férjét, mely Máriától születék Jézus, ki mondatik Krisztusnak.

{Mt 1,17} Azért mindez nemzetség Ábrahámától fogva Dávidig tízennégy, és Dávidtól fogva az Babilloniaibeli fogságig ismeg tízennégy, az Babilloniaibeli fogságtól fogva Krisztusig ismeg tízennégy.

{Mt 1,18-21} Jézus Krisztusnak kegyig ő születési imígyen vagyon. Mikoron az ő anyja, Mária, jegyzetetett volna Józsefnek, minekelőtte együtt laktanak volna, talátaték terhesültnek Szentlélektől. És miért hogy az ő férje József igaz vala, nem akarja vala Máriát ez dologgal megszüldalmazni, hanem csak titkon őtet elhadni. És mikoron erről elméjébe gondolkodnék, íme, Úrnak anygala neki álmába megjelenék, mondván: József, Dávid fia, ne féljed az Máriát az te feleségedet hozzád vened, mert az mi ő nála

Evangélioma

2

fogontatott Szentlélektől származott. Szül kegyig fiat, ki nek nevét hívod Jézusnak, mert ő idvezíti az ő népét bűneiből.

{Mt 1, 22-25} Ez kegyiglen mind azért lön így, hogy beteljesednék az mit mondott vala Úr az prófétának általa:

Íme, az szűz fogad és szül fiat,

és hívják nevét Emmánuelnek,

mely ige így magyaráztatik: Mivelenk Isten. [Iz. 7, 14]

József kegyig felserkene az álomból, és tön úgy, miképpen neki Úrnak angyala hatta vala, hozzá vevé az ő feleségét. És nem esméré őtet, míg szülte volna az ő első fiát, kit neveze Jézusnak.

Esate. 7.

Második kapitulum.

Ikoron kegyig született volna Jézus Zsidóságnak várasába Betlehembe, Heródes királynak idejébe, íme, az királyok napkelet felől jövének Jeruzsálembe, mondván: Hol vagyon, az ki született, zsidóknak királya? Mert láttok az ő csillagát napkelet felől, és jöttünk, hogy imádjuk őtet. Ezt kegyig hallván Heródes király, megháborodék, és mind Jeruzsálemnek várasa vele egyetembe. És egybehívá az fő népet, írástudókat, kezdé tőlök tudakozni, hol születnék

{Mt 2, 1-6}
Vízkereszt
napján való
eban.

Szent Máté

az Krisztus? Amazok mondanak neki: Zsidóságba, Betlehem városába. Mert úgy írta meg az próféta:

Michee. 5.

Ti is Betlehem, Zsidóságnak földe,
semmiképpen nem vagy alább való az több fő
Zsidó földnél,
mert te belóled megyen ki az vezér,
ki bírandó az én népemet Izraelt. [Mik. 5,1]

{Mt 2,7-8} Akoron Heródes az királyokat titkon hozzá híván, szorgalmasan tudakozik vala tőlök, mi időbe jelent volna meg az csillag. És hagyá, hogy menjenek Betlehembe, s monda nekik: Elmenjétek, és jól megtudakozzatok az gyermekről, ha megtaláljátok, izjenjétek meg nekem, hogy én is oda menjek, és imádjam őtet.

{Mt 2,9-12} Amazok ez szó hallván, az királytól elmenének. És íme, az kit láttak vala az csillagot napkelet felől, előttek megyen vala mindaddig, még nem megállá az helyen, hol az gyermek vala. Mikoron kegyig ők látták volna az csillagot, igen örülének. És bemenvén az házba, találák az gyermeket Máriával, ő anyjával, ki előtt leesvén imádák őtet, megnyitván az ő kincseket, adnak neki ajándékokat: aranyat, temjént és mirha kenetet. De álmokba szózat lón hozzájuk, hogy ne mennének Heródeshez, és más úton térének az ő tartományokba.

Aprószentek napján való eban.

{Mt 2,13-15} Mikoron elmentenek volna, íme, Istennek anygala megjelenék Józsefnek álmába, mondván: Kelj fel, vegyed az gyermeket anyjával, és fuss el Egyiptomba, ott

Evangélioma 3

levén míg neked megmondom, mert következendő leszen, hogy Heródes ötet keresi elveszteni. Amaž felseerkenvén, vevé az gyermeket anyjával, s mene Egyiptomba. És Heródes haláláig mind ott lakék, hogy beteljesednék mit Úr mondott vala az próféta által:

Egyiptomból hittam meg az én fiamat. [Óz. 11,1] ©see. 11.

{Mt 2,16-18} Akoron Heródes látván, hogy megcsalatkozott volna az királyoktól, igen megharagvék, és elbocsátá vitézít, megöleté Betlehembe és Betlehemnek tartományába mind egyiglen az apró gyermekeket, kik volnának két esztendősök és annak alatta, az idő volta szerint, mert jól eszébe vötte vala az királyok beszédét. Akoron teljesedék be Jeremiás próféta mondása, imígyen szólván:

Jajveszék hallaték az égbe, sírás és ordítás: Hiere.3. ; 31.

Rákel siratván fiait, nem akara vigasztalást,

mert nem valának. [Jer. 31,15]

{Mt 2,19-23} Továbbá Heródes hogy meghala, íme, ismeg Úrnak anygala megjelenék Józsefnek, mondván: Kelj fel, vegyed az gyermeket anyjával, menj el Izrael földére, mert megholtanak az kik keresik vala az gyermek életit. Amaž felkele, vevé az gyermeket ő anyjával, méne Izrael földre. De mikoron hallotta volna, hogy Heródes helyébe Arkhelaus, az ő fia uralkodnék, nem mere oda menni, hanem szózat lón hozzá, s méne Galileának részébe. És lakožék Názáretbe, hogy beteljesednék az prófécia:

Názáretbélinek hívatatík.

Judic. 3.

Szent Máté

Harmadik kapitulum.

{Mt 3,1-3}

Koron az napokba járula János Baptista is, prédikálván Zsidóságba az pusztába, és mondván: Penitenciát tartsatok, mert el kezeltgett mennyeknek országa. Mert ihon vagyok, kiről mondta Ézsaiás: Kialtónak szava kietlembe,

Ésaié. 40.

Úrnak utat szerezgetek,

igazán csináljátok az ő ösvényit. [Iz. 40,3]

{Mt 3,4-6} Jánosnak kegyig öltzeti vala teveszörböl, öve is bőr az ő ágyéka körül, étkei sáskák és erdei méz. Tehát kimene ő hozzá mind egész Jeruzsálem és Zsidóság és mind az tartomány, ki Jordánnal határos vala. Megkereszteli vala őket az Jordán vízébe, és vallást tesznek vala az ő bűnökről.

{Mt 3,7-12} Mikoron kegyig látott volna az farizeusok és szaduceusok kezgül jönni sokakat az ő keresztelésére, monda nekik: Kigyóknak nemzetsége. Ki jelentette meg nektek, hogy elfutnátok az jövendő harag előtt? Azért tegyetek penitenciának méltó gyimelcset. És ne legyetek oly igyekezettel, hogy magatokba mondanátok: Nekünk atyánk Ábrahám. Mert mondom tiknektek, Isten megteheti, hogy ez kövekből is feltámaszthatja Ábrahám fiait. Immáran az szekercét is az fa gyökeréhez tötték. Azért

minden fát, ki jó gyimelcset nem teremt kívágnak, és az tűzre tesznek. Én jóllehet keresztellek tikteket vízbe penitenciára, de az ki én utánam jövendő, nálam hatalmasb, kinek nem vagyok méltó saruját viselnem. Ő keresztel tikteket Szentlélekbe és tűzbe. Kinek az ő szóró lapátja kezébe, s megtisztítja az ő szíró helyét, az ő búzáját csűrőbe gyűti, az pelyváját kegyig megégeti az olthatatlan tűzbe.

{Mt 3,13-17} Akoron járola Jézus is Galileából Jordán víz mellé Jánoshoz, hogy megkeresztelné őtet. De János nem akarja vala, sőt inkább úgymond: Szükség, hogy te keresztelj meg engemet, s te jössz én hozzám? Jézus felele neki, monda: Hagyd el mastan azt, mert így kell nekünk tennünk, hogy beteljesítsünk minden igazságot. Tehát megszívnek. És Jézus megkeresztelteté, kijöve legottan az vízből. És íme, az egek megnyilatkoznak, és látta az Szentlelket ki leszálla rejá galamb képébe. És íme, szózat mennyekből, mondván: Ez az én szerelmes Fiam, kiben minden akaratom kellemetesen lött.

Hegyedik kapitulum.

Koron Jézus viteték az pusztába {Mt 4,1-7} Szentlélektől, hogy megkésértetnék az ördegtől. És mikoron böjtölt volna negyven napot és éjet, aztután megéhezék. Kihez járolván az késértő, monda neki: Ha *Invoabit basárnapi eban.*

Szent Máté

Istennek Fia vagy, monddjad, hogy ez kövek legyenek kenyérré. De ő felele, monda:

Deut. 8 Írván vagyon, nem csak kenyérrel él ember,
de minden igével,
ki Istennek szájából származik. [MTörv 8,3]

Ez után felvivé őtet az ördeg az szent városban, és állatá az templomnak tetejére, s monda neki: Ha Istennek Fia vagy bocsásd alá innét magadat. Nam megírták te rólad, hogy:

Psalmt. 90. Az te angyelidnak parancsolás vagyon felőled,
hogy kezekbe vegyenek tégedet,
hogy az kőbe lábadat meg ne sértsed.
[Zsoltt. 90 {91}, 11-12]

Monda neki Jézus: Meg is írván vagyon:

Deut. 6. Ne késérsd az te Uradat Istenedet. [MTörv 6,16]
{Mt 4,8-11} Ismég vivé őtet az ördeg egy nagy magas hegyre, megmutatá neki ez világnak minden országait, és azoknak dicsőségait, mondván: Ezeket mind neked adom, ha leborulván imádas engemet. Monda neki Jézus: Menj el Sátána. Mert írván vagyon:

Deut. 6. Az te Uradat Istenedet imáddjad,
és csak azt tiszteljed. [MTörv 6,13]

Legottan elhagyá őtet az ördeg, és íme, járulván az angyalok szolgálják vala neki.

{Mt 4,12-17} Mikoron kegyiglen hallotta volna Jézus, hogy János elárultatott volna, méne Galileába, és Názáretet elhagyván lakozék Kafarnaumba, mely tenger mellett

Evangélioma

5

való város, Zabulonnak [*és Neftalimnak*] határiba, hogy beteljesednék Ézsaiás prófétának mondása:

Zabulonnak és Neftalimnak földje,
az tenger uta mellett Jordán vizén túl,
Galilea ki népeké.

Ésaiás. 9.

Az nép, ki ül vala setétségbe és halálnak árnyékába,
látja nagy világosságot.

És kik ülnek vala halálnak tartományának
árnyékába,

világosság támadta nekik. [Iz. 9,1-2]

Az időtül fogva Jézus kezdé prédikálni és mondani: Vegyétek eszetekbe magatokat, mert elközelgett mennyeknek országa.

{Mt 4,18-22} Járván kegyig Jézus Galileába, a tenger mellett látta két atyjafiakat, Simont, ki mondatik Péternek és Andrást, ő atyjafiát, hogy az ő hálójokat az tengerbe bocsátnák {mert halászok valának}. Monda nekik: Kövesetek engemet, teszlek titek, hogy legyetek embereknek halászi. Legottan amazok elhagyván hálójokat, követték őtet. És tovább menvén onnét, lát más két atyjafiakat is, Jakabot, Zebedeusnak fiát és Jánost, az ő atyjafiát az hajóba Zebedeuszal, az ő atyjokkal, kötezzgetvén az ő hálójokat. Hívá azokat is. És amazok legottan elhagyván hajójokat és atyjokat, követték őtet.

Szent András
napján való
evan.

{Mt 4,23-25} Akoron Jézus eljárja vala egész Galileát, tanítván az ő zsinagógájokba, és prédikálván nekik mennyor-

Szent Máté

szágnak evangéliomát, meggyógyítván minden betegségeket és fájdalmakat az nép között. De maga kihirhedék az ő neve egész Szíriába, és hozának ő hozzá nagysok beteget, erdengeseket, éjjel felkelőket és keszvényeseket. Megvigasztalta őket. És követi vala őtet sok sereg Galileából, Dekapoliszból, Jeruzsálemből Zsidóságból és az tartományokból, kik vannak Jordán vizén túl helyheztetvén.

Ötödik kapitulum.

{Mt 5,1-12}
Mindszent
napi evan.

Ikoron kegyig látta volna Jézus az seregeket, felmene az hegyre és mikoron letelepedett volna, járulának hozzá az ő tanítványi. És minek utána megnyitotta volna az ő száját, tanítja vala őket, mondván:

Boldogok az lelki szegények, mert övék mennyeknek országa.

Boldogok, az kik sírnak, mert vigasztalást vesznek.

Boldogok az kegyelmesek, mert ők bírják az földet.

Boldogok, az kik éheznek és szomjohozzák az igazságot, mert ők megelégtetnek.

Boldogok az irgalmasok, mert őket irgalmasság követi.

Boldogok az tiszta szívvel kik vannak, mert ők látják Istent.